

Ülést tartott a városi tanács

Napirenden: a lakásépítés, a lakásgazdálkodás és a tanácsstagok tevékenysége

Szeged megyei város tanácsa tegnap délelőtt tartotta öszi ülését a város háza dísztermében, Papp Gyula elnökletével. A testület munkájában részt vett Szabó Sándor, a Csongrád megyei tanács elnöke, Török József, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára és dr. Petri Gábor, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagja; a padsorokban ott ültek Szeged országgyűlési képviselői, a társadalmi és tömegszervezetek vezetői, a lakóterületi pártvezetőségek titkárai is.

A tanács a végrehajtó bizottság által beterjesztett napirend szerint végezte munkáját. Megtárgyalta a lakásépítésről és a lakásgazdálkodásról, s a lakások

fenntartásáról szóló jogszabályok végrehajtásának helyzetét, Prágai Tibornak, a tanácselnök általános helyettesének előterjesztésében; megvitatta a tanácsstagok munkájáról szóló népfrontjelentést, a tanácselnök és a Hazafias Népfront városi bizottságának titkára, Kulcsárné dr. Kiss Piroksa előadásában, majd előterjesztésben döntött.

A tanácsstagok közül az ülésen interpellált Vass József (86. vk.) Béketelep gáz-hálózatának építése ügyében, Börcsök Ferenc (70. vk.) a Molnár és a Csaba utca sarkán fűtőtermálkúttal, Bozók István (68. vk.) pedig az új kenyérgyár helykilövelésével kapcsolatban.

ben segítségükre kell sietni az építkezőknek.

Savanya Miklós a közművesítés szakaszos elvégzését javasolta, mivel az anyagi fedezet hiányos, szorgalmazta, hogy olyan területeket vegyenek figyelembe, amelyek már a közművek egy része feltehetően. Dr. Petri Gábor a lakóház-felújítások összefüggésben tette szavát; mi lesz a kívülről javítatlanul hagyott lakóépületekkel? A belterületi foghíjakról szólva elmondta: ezek egy részét távlati célokhoz meg kell tartani, hiszen fontos intézmények bővítése is időszerű, s bizonyára lesz még anyagilag kedvezőbb időszak is fejlesztésükre. Kulcsárné dr. Kiss Piroksa az építési tilalmak felülvizsgálatának eredményét, az új technológiák bevezetését, és a lakásügyi társadalmi bizottság munkáját méltatta, majd a lakásépítési szerkezetet és a reális igényeket együttesen elemezte.

Török József, a városi pártbizottság első titkára annak fontosságáról szólt, hogy a lakosság építési kedvét tartsuk fenn a számra nyújtott hatékony segítséggel. A kétszempontú tisztviselési eredmények folytatása igen nagy erőfeszítéssel követel hatóságtól, tervezőtől, beruházótól, kivitelezőtől, pénzügytől, építőanyag-ipartól. Szeged az utóbbi években igen mérsékelttel biztositott telket az építőknek — a közelebbi években kiemelt fontossággal kell kezelnie ezt a feladatot a tanácsnak.

E nagy fontosságú témával összefüggésben a városi tanács megfelelő határozatokat hozott. Megállapította, hogy a célszervezetek lakásépítési üteme időarányosan teljesült, de a magán-erős kategóriában bizonyos lemaradás tapasztalható. Rugalmasabb szervezéssel, a belső összetétel aránymódosításával azonban a hatodik ötéves terv lakásépítési célkitűzése teljesíthető. Tovább kell bővíteni a telekinálatot, s ahol erre lehetőség van, minimális közművesítéssel ellátott telkek is lehetőséget kell biztosítani a családi házat építeni szándékozóknak. Javítani kell a házközvetítő szolgáltatást, a fenntartási és felújítási munkák minőségét, gyorsítani a kivitelezést, szigorítani a befejezési határidőket. A terv teljesítése fokozott együttműködést követel a beruházó, tervező és kivitelező szervektől. Szükségesnek ítélte a tanács határozatában az építési engedélyezési eljárás felülvizsgálatát, és az engedélyek kiadásának meggyorsítását. Minthogy számos magántulajdonú lakás üres vagy alberletként, berletként szolgál, indokolt a pénzügyi szervek nagyobb figyelmét a jogos adóztatásra. A központi források szerepe miatt a közműépítési költségeinek viselésében nagyobb hányad hárul a közgazdasági szervek vizsont biztosítsák a közművesítés terveit, az Építési Szolgálati Iroda pedig segítse elő a lakosság szervezését, a közmű vállalatok koordinálását, a kivitelezés bonyolítását. A tanács végül kötelezte az IKV-t, hogy szervezetének korszerűsítésével igazodjék a szolgáltatás magasabb színvonalának követelményeihez, s biztosítsa a lakosság igényeinek jobb kielégítését.

A tanácsstagok munkája

Jól képviselik a választók érdekeit

Ez év nyarán a Hazafias Népfront városi elnökségének tagjaiból, a lakóterületi pártvezetők és a körzeti népfrontbizottságok vezetőiből álló tiz ideiglenes bizottság dolgozott azon, hogy felmérje és véleményezze a tanácsstagoknak megválasztásuk óta végzett munkáját. A városi tanácsstagoknak több mint felével léptek kapcsolatba, s az így szerzett tapasztalatokat a városi népfrontbizottság is áttekintette. Tegnapi ülésen a teljes városi tanács szembeesült az erről szóló tájékoztatóval.

A mérleg pozitív: a tanácsstagok tevékenysége jól szolgálja a várospolitikát, s a lakosság érdekeit. Magas fokú aktivitás jellemzi munkájukat, és határozott vitakészség. Az utóbbi időben ugyan a tanácsüléseken való részvételi arány csökkent, de ehhez hozzájárult az ülések időtartamának hosszadalmassága, és a napirend zsúfoltsága is. A tanács bizottságok munkája ugyanakkor eredményesebbé vált: e kisebb csoportokban eredményesebb a vita, s gyakori a véleménynyilvánítás.

Munkájuk nagy részét a tanácsstagok a választókerületekben végzik. Fogadóórát ugyan általában nem tűznek ki, de kapcsolatuk a lakossággal rendszeres és közvetlen. Beszámolóikkal szemben viszont az a lakosság igénye, hogy bővebben foglalkozzanak a választókerület sajátos gondjaival, problémáival. Határozottabb és pontosabb válaszokat igényel a lakosság a közérdeklő bejelentésekre, és sérelmez, hogy az intézkedések gyakran akkor is elmarad, ha annak nincs is anyagi háttere.

Újdonság a tanácsági munkában a lakóterületi szemlék rendszere. Miatán néhány választókerületben kipróbálták és jól bevált, sürgető kiterjesztésük az egész városra.

A vizsgálódás során bebizonyosodott, hogy minden korábbi időszakhoz képest jobb a tanácsstagok és a országgyűlési képviselők, a tanácsstagok és a lakóterületi társadalmi és tömegszervezetek együttműködése. A szakigazgatási szervektől szintén több támogatást kapnak a tanácsstagok, de még mindig előfordul, hogy egy-egy választókerület több éve ismert megoldatlan problémájára kell visszavisszatérni, közöttük számos ügynevezett kis ügyre, melyeknek megoldása indokolatlanul marad el.

Bár a tanácsstagok — éppen a nyári tapasztalatgyűjtés idején — legtöbbször vélemény mondatok és témáról, s a jelentés ezek summázatát tartalmazta, most is hozzájárultak a tapasztalatok gazdagításához. Dr. Hantos Zoltán a lakóbizottságokkal való jó együttműködés igényét fogalmazta meg, azzal együtt, hogy a bizottságok működése, különösen a Belvárosban, meglehetősen esetleges és egyenetlen. Volenszki Imréné az ügyrendi bizottság állásfoglalását ismertette, miszerint a tapasztalatok alkalmazása fellendítheti a tanácsstagok választókerületi tevékenységét; hozzájárulhat a nyílt várospolitika további erősítéséhez. A beszámoló ösztönzését emelte ki Link Mihály, majd a munkahely és az ott dolgozó tanácsstag együttműködésének kérdéseiről a tanácskozási központokról beszélt. Az itt megtárgyalt témák mindig más-más lakóterületeket vonzanak, így az egész lakossággal kialakuló párbeszéd. Hasonlóan hasznosak a lakóterületi szemlék, de ezeken biztosítani kell a helyi társadalmi és tömegszervezetek képviselőinek részvételét is. Katona Gyula a tanácsstagok személyes felelősségét, a testületi munkában való részvételük kötelességét hangsúlyozta. Hörömpő József pedig a tanácsstagok lakóterületi együttműködésének fontosságát, különösen a peremkerületekben, javasolta, hogy Szegeden is vezessék be a közterület-ellenőrzés intézményes formáját. Heiler István petőfitelepi gondokról beszélt.

A tanács feladattervben rögzítette tagjai munkájának öntételezését és tenni-valóit. Úgy ítélte meg, hogy a tanácsstagok döntő többsége megfelel a szocialista társadalom fejlődéséből eredő magasabb igényeknek. A testületben és a tanács bizottságokban végzett munkájuk révén a várospolitika aktív alkotói, s jól képviselik a választópolgárok érdekeit. Pontos azonban, hogy a testületi üléseken rendszeresen és aktívan vegyenek részt; tájékozódjanak a határozati javaslatok várható társadalmi hatásáról, s ennek ismeretében a testület előtti vitát tegyék meg érdemibbe, szükség esetén kezdeményezzék az előterjesztett határozati javaslat indokolt változtatását. Vállaljanak az eddiginél jelentősebb szerepet a tanács határozatai végrehajtásának szervezésében, a testületi döntések érvényesülésének ellenőrzésében. Törekedjenek a tanács bizottságok szervező és ellenőrző munkájának, koordinációs tevékenységének erősítésére. Szükségesnek ítélték a testület határozatában a választókerületi munka továbbfejlesztését is. Ennek érdekében szorgalmazza, hogy a tanácsstagok ismerjék meg a fejlesztési tervek a költségvetési előirányzatok és egyéb programok választókerületeket érintő célkitűzéseit, s tanácsági beszámolóikukat ezek ismeretében, a választókerületre koncentráva állítsák össze. Valamennyien vegyenek részt a tanácskozási központok munkájában, a lakóterületi szemlék szervezésében, s az ezeken felszínre került hiányosságok megszüntetésére nyeri meg a lakosság vállalkozókedvét, közműködését.

Feladatokat fogalmazott meg a testület a tisztviselők és a szakigazgatási szervek számára is. Az előterjesztések közérthetőbb megfogalmazását írja elő a testület, s azt a követelményt, hogy a határozati javaslatok erőteljesebben tükrözzék a választópolgárok véleményét és jogos elvárásait. Megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a választópolgárok elhangzó kérdéseire, javaslatok intézésére, különösen az ismétlődően és több helyen fölmerülő panaszok orvoslására. A közérdeklő bejelentésekre adott válaszokkal szemben követelmény, hogy konkrétak, megalapozottak legyenek, és kitérjenek a megvalósításuk ellenőrzésére megkönyvítják.

Lakásépítés, lakásgazdálkodás

Nagy erőfeszítésekkel, de terv szerint

A városi tanács a VI. ötéves fejlesztési terv jóváhagyásakor (1981) úgy döntött, hogy a lakásépítés továbbra is kiemelt társadalmi feladat. A 4 milliárd 800 millió forintban meghatározott fejlesztési alappól ennek megfelelően 2 milliárd 100 millió forintot a település, több szintű lakásépítésre szánt. E hatalmas summa azóta 2 milliárdra „kerelkedett”, ami azt jelenti, hogy a gazdasági élet szigorú ezt a tételt csak igen kíméletesen érintette. A célszervezetek lakásépítésre így nagy erőfeszítésekkel ugyan, de a tervnek megfelelően halad. Az egész tervidőszak feladatköre 11 500 lakást tartalmaz, melyből jó 5 ezer magánlakás. Június 30-ig az esedékes rész teljesítése megfelelő volt; közel 106 százalék a célszervezetes terv eredményének mutatója; a településről a lakásépítésben viszont alig több 80 százaléknál. E kategóriában a lemaradás oka egyrészt kapacitáshiány, másrészt gyártástechnológiai probléma.

Folyamatos volt az építkezési területek előkészítése, emiatt a kivitelezés nem akadózott. Javult a szanálási arány is. Az eredeti rendezési tervben megengedett 28 százalékról 20 százalékra sikerült leszorítani. A továbbiakban sem veszélyeztetni az eredeti célkitűzéseket területhiány.

Rendkívül elhúzódó folyamat viszont Szegeden a foghíjtelkek beépítése. Tíz-tizenöt éve üresen álló telkek is vannak, melyekre korábban már beruházási, sőt kivitelezési tervek is készültek — s csak az utóbbi időben tapasztalunk erősebb törekvést e telkek beépítésére. Igéretes változás, hogy néhány helyen a munka elkezdődött (Kossuth Lajos sgt. 9-13. — a Honvéd téri beépítést 1985-ben befejezik — a Nemestakács utcai tömb hátralevő épületének kiviteli terve hamarosan elkészül).

A magánépítkezés elégtelen haladása a kivitelezési kapacitás elégtelenségére, a hiányos építőanyag-ellátásra és részben a kedvezőtlen összetételű telekinálatra vezethető vissza. Az utóbbi körülmény januártól kedvezőbbre fordult: már mintegy 1300 lakás építésre alkalmas előkészítést kapott állami telkekkel rendelkezett a város, beleértve az észak-újzegei OTP-DE-LÉP-vállalkozáshoz biztosított telkeket is. Kevesebb a kínálat a dorozsmai szelámalom környékén és az IKV kezelésében levő belvárosi foghíjakon. Idén a tanács 109 telket adott tartós használatba. 153 lakás felépítéséhez. A magánépítés bizonyos fellendülésének jele, hogy a féléves lezárás óta használatba vett laká-

sok száma meghaladja az ezret, s közel ezer lakás építése van folyamatban. A magánlakás-építés területeit tehát a továbbiakban már nem veszélyeztetni tekinthető. Megvizsgálta a tanács a további telekialakítás műszaki lehetőségeit Mihályteleken, Tápén, Újszegeden, Algyón és Hattyason. A lehetőségeket főként és elsősorban az e célra fordítható anyagi alap soványasága korlátozza — a tanács ugyanis mindössze 100 darab hattyasi lakás építési területét tudja közművel ellátni, más helyeken egyelőre csupán lakossági erőforrásból képzelhető el a közművesítés. (Mihályteleken szervezett formában tudják majd megvalósítani ezt a feladatot, a MESZÖV bonyolításában.) Könnyebbé tehető a terület az építkezőknek, hogy olyan területeken, ahol a lakások használatba vételét a közmű hiánya nem akadályozza, víz- és elektromos vezetékekkel ellátott telekértékesítést alkalmaznak. A testület állásfoglalása szerint azonban ehhez a tanács apparátus fokozott szervező munkájára és nagyobb rugalmasságára van szükség.

A jelenlegi ötéves tervben rangos és pénzügyileg is jól támogatott feladattá lépett elő a lakóház-felújítás, -javítás és fenntartás. Több mint 2300 lakás felújítása szerepel a programban, 1 milliárd 120 millió forintot pénzfedezettel. Az első három évről 1500 lakás felújításával számol a terv. A fődemóserés felújítások üteme lassabb a kellelténél, az egyéb típusú felújítások esetében jelentős a túlteljesítés. Megemlekedett a bérlők által végzett korszerűsítések száma is. A felújítások minősége azonban elmarad a kívánatostól: sok a késedelem és a jogos reklamáció. A kipróbált új technológiák alkalmazása is vonatlat, egyelőre inkább csak jelképes igéret. Emeletraépítéssel és tetőter-beépítéssel tanács vállalkozásban 74 lakás épülhet ebben az ötéves tervben. Egyéni vállalkozásban 26 ilyen lakás készült, év végéig még 24 készül el.

Megállapította a tanács elé terjesztett jelentés, hogy a lakóház-üzemeltetés Szegeden nincs összehangban a bérlői társadalmi elvárásokkal. Komolyabb eredményt az IKV szervezetének korszerűsítése ígér, amennyiben az új, decentralizált házközvetítések közvetlenül rendelkeznek majd építőipari javító kapacitással.

Miatán több jogi korlátozás megszűnt január 1-től, a lakásgazdálkodásban újabb lehetőségek tárultak fel. Korábban az elosztás volt a domináns, újabbban nagy szerepe lehet a lakás-cserék szervezettebb bonyolításának. Az igénylők szá-

ma is változott, s más szerkezetű az igényrendszer. Ma már a lakást kereselmezők döntő többsége tanácsértékesítést, OTP vagy lakásépítő szövetkezeti lakásra pályázik. A június 30-i állapot szerint Szegeden 6196 lakásigénylőt tartanak számon, akik közül mintegy 2 ezren várnak állami, ugyancsak közel 2 ezren szövetkezeti lakásra, a többiek pedig OTP vagy lakás-szövetkezeti megoldásra apellálnak. Az igénylőknek 68 százaléka egyedülálló vagy kétszemélyes családot alkot. Társadalmi összetétel szerint közel 3500 igénylő fizikai dolgozó, közel 2 ezer pedig fiatal házias. A szociális gondok nagyobbik része tehát már megoldott a lakásgazdálkodásban. (Tíz évvel régebbi kielégítetlen igény már csak 72 van; 3 vagy többgyermekes igénylő pedig 143.)

Élénk vita alakult ki a napirend fölött. Elsőként Hörömpő József kért szót, s a városfejlesztési-műszaki bizottság véleményét tolmácsolta. Legnagyobb gondnak a telekellátást minősítette. A magánépítés megélénkülése váratlanul érte a várost ilyen szempontból, ezért most meg kell gyorsítani a telek-előkészítést, legtöbb helyen ugyanis még csak a vizsgálódásnál tart az ügy. Börcsök Ferenc a belvárosi üres telkek magas számát és beépítésük lassúságát kifogásolta felszólalásában. Ezeket egyszerű építészeti megközelítésekkel esetleg társasházépítésre is fel lehetne használni. Kuitán Rezső az algyői telekellátási gondokat elemezte, és annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a társulások közművesítést alaposan meg kell szervezni.

Véleményt mondott a témáról Szabó Sándor, a Csongrád megyei tanács elnöke is. A népgazdaság általános helyzetével összefüggésben kell vizsgálni a lakásépítést is — mondotta —, és figyelembe kell venni, hogy a lakosság erőforrásaira mind nagyobb szükség van. Szegeden eredményes és zökkenőmentes volt a lakásügyi jogszabályok végrehajtása, és jó igéret az IKV szervezeti korszerűsítése. A lakásépítési terv megvalósítható, de rendkívüli erőfeszítéseket követel. A telekinálat országosan sem kielégítő, a hiány nem helyi jelenség, ezért indokolt Szegeden is javítani. Ehhez a Minisztertanács legújabb rendelete is ösztönzést és számos segítséget kínál. Az építőanyag-ellátás javítására a megyei vezetés magasabb helyeken kezdeményezett. Az eredmény máris érzékelhető néhány tartósan hiányzó cikk ellenére. Továbbra is minden-